

Magyar
Természetvédők
Szövetsége
Föld Barátai Magyarország

Közösségi energia program

Jogharmonizáció,
helyi kezdeményezések támogatása,
megoldandó kihívások

Kovács Bence
Magyar Természetvédők Szövetsége

Mi a közösségi energia?

Közösségi energia
MTVSZ program:

1. szakasz:
2013-2016

Európai és hazai
közösségi
kezdeményezések
népszerűsítése

Egyéni és
közösségi termelő-
fogyasztók – ún.
prosumer-ek

*Olyan kezdeményezések, amelyekre
minél több illik az alábbiakból:*

1. *Energiatakarékossági és/vagy
megújuló energiás beruházáson
alapul.*

2. *Lakosok bevonásával tervezett
ill. működtetett.*

3. *Közösségi demokratikus pl. szövet-
kezeti vagy példamutató projekt
alap együttműködés.*

4. *A résztvevő tagok/közösség és a
környéken élők is részesülnek
előnyeiből, pl. a beruházás meg-
takarításából, profitjából vagy
az energiájából.*

**2500 megújuló energia
szövetkezet 16 európai
országban**

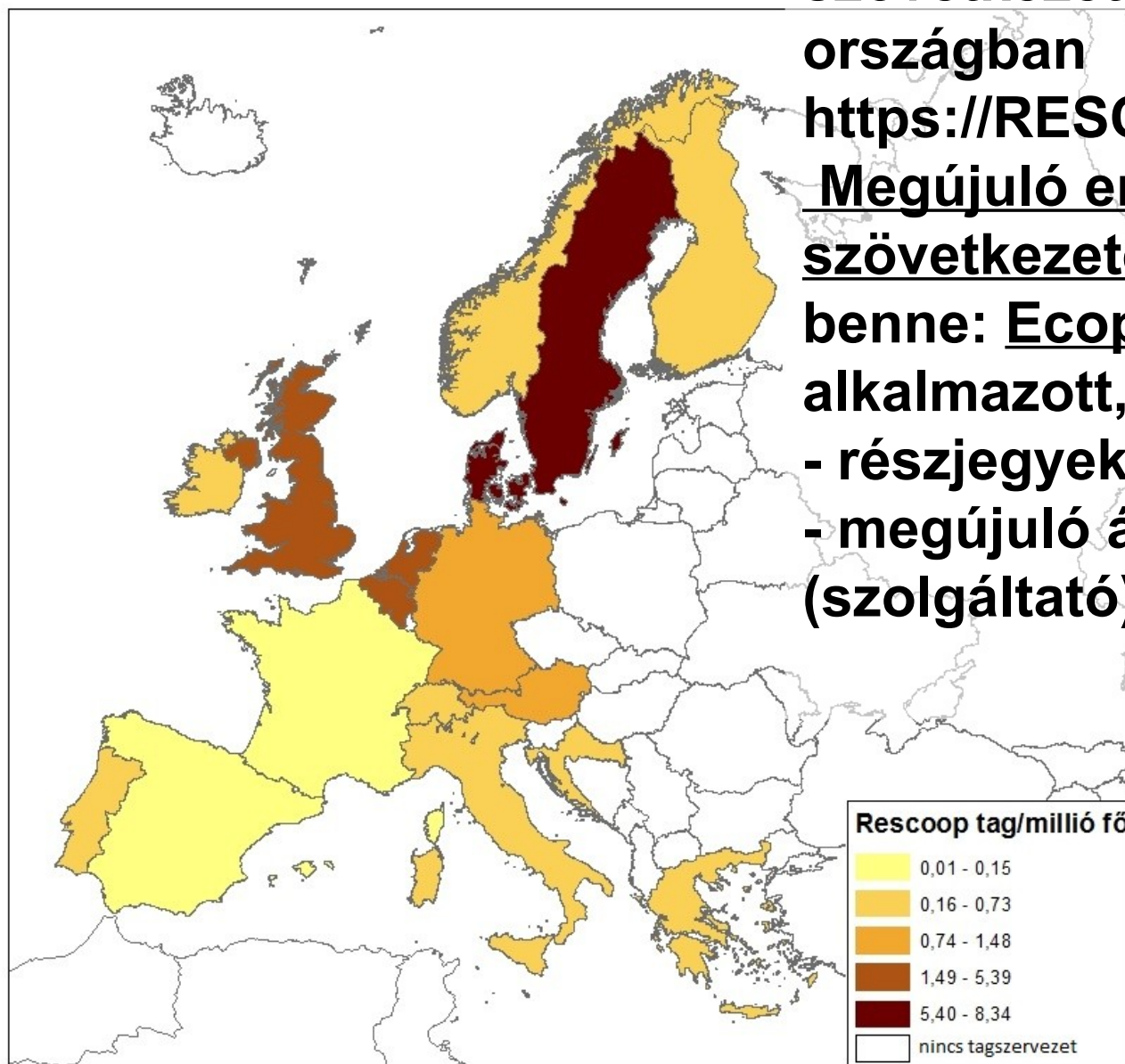
<https://RESCoop.eu>:

**Megújuló energia
szövetkezetek szövetsége**

**benne: Ecopower.be: 23
alkalmazott, 50ezer tag**

- részjegyek

**- megújuló áram értékesítés
(szolgáltató)**

**Magyar
Természetvédők
Szövetsége**
Föld Barátai Magyarország

Tiszta Energia Minden Európáinak

**Energia Unió irányításáról
szóló rendelet**

**Energiahatékonyságról
szóló Irányelv**

**Megújuló Energiáról
szóló Irányelv**

Új Market Design

Energia árak és jelentések

Energiabiztonság és belső energiapiac

NAGYBAN VAGY KICSIBEN

Várt szerkezeti változások az energiaszektorban a digitális eszközök növekvő használatának köszönhetően

tegnap

néhány nagyobb erőmű

centralizált, főleg nemzeti

nagy áram-távvezetékeken és csővezetékeken alapul

fentről lefelé

passzív, csak fizető

termelés

piac

átvitel

elosztás

fogyasztó

holnap

sok kisebb energiatermelő

decentralizált, határokon átívelő

a kismértékű átvitelt és a regionális ellátási kompenzációt is magában foglalja

kétirányú

aktív résztvevő (pl. termelő-fogyasztó)

- Néhány nagy helyett sok kisebb energiatermelő
- államilag centralizált helyett decentralizált, határokon átívelő hálózat
- nagy vezetékek helyett kisebb vezetékek regionális kompenzációs lehetőséggel.
- Fentről elosztott helyett kétirányú elosztás
- passzív fogyasztók helyett aktív termelő-fogyasztók

Megújuló EU-s megújuló energia irányelv – RED 2.*

Alapvető részvételi jogok a piacon diszkrimináció nélkül

Támogató keretrendszer az energiaközösségek fejlesztéséért

Elismerés:

megújuló energia-
közösségek definiálása

Egyenlő feltételek a megújuló energiákat illető támogatások hozzáférhetőségében

Az adminisztráció és más folyamatok egyszerűsítése

* - Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 Irányelve (2018. dec. 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról

Megújuló EU-s megújuló energia irányelv – RED 2.*

14. **„termelő-fogyasztó”**: olyan végső fogyasztó, aki, illetve amely meghatározott területen lévő saját ingatlanján vagy – amennyiben a tagállamok engedélyezik – valamely más ingatlanon belül saját fogyasztásra megújuló villamos energiát termel és azt tárolhatja vagy értékesítheti, amennyiben – a nem háztartásnak minősülő termelő-fogyasztók esetében – az említett tevékenységek nem a fő kereskedelmi vagy szakmai tevékenységét jelentik;
15. **„együttesen eljáró termelő-fogyasztók”**: legalább két együttesen eljáró, a 14. pontnak megfelelő termelő-fogyasztó ugyanazon épületben vagy többlakásos lakóépületben lévő csoportja;

* - Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 Irányelve (2018. dec. 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról

Megújuló EU-s megújuló energia irányelv – RED 2.*

„A „MEGÚJULÓENERGIA-KÖZÖSSÉG” OLYAN JOGI SZEMÉLY,

(a) amely az alkalmazandó nemzeti joggal összhangban nyitott és önkéntes részvételen alapul, önálló, ténylegesen tagjainak vagy részvényeseinek irányítása alatt áll és a tagok, illetve részvényesek a szóban forgó jogi személy tulajdonában álló és általa fejlesztett megújulóenergia-projektek közelében található;

(b) amelynek részvényesei, illetve tagjai természetes személyek, kkv-k vagy helyi hatóságok, ideértve az önkormányzatokat is;

(c) amelynek elsődleges célja nem profit termelése, hanem az, hogy környezeti, gazdasági, szociális-közösségi szempontból részvényesei, tagjai, illetve működési területének környéke javát szolgálja;”

1)Részvételi jogosultság

2)Irányítás és demokratikus döntéshozatal

3)Nyílt és önkéntes részvétel

4)Alternatív cél a
profittermelés helyett

* - Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 Irányelve (2018. dec. 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról

Megújuló EU-s megújuló energia irányelv – RED 2.*

Támogató keretrendszer:

- Indokolatlan szabályozó és adminisztratív akadályok csökkentése.
- Diszkriminációmentesség.
- Méltányos, arányos és átlátszó engedélyezési és regisztrációs folyamatok.
- Méltányos, arányos, átlátszó és költségtükröző hálózati és más díjak.
- Pénzügyi és információs hozzáférés.
- Hozzáférhetőség a védteleneknek, alacsony jövedelműeknek, bérlőknek.
- Önkormányzatok és szövetkezetek közötti együttműködés.

* - Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 Irányelve (2018. dec. 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról

Megújuló EU-s megújuló energia irányelv – RED 2.*

Jogharmonizáció lépései:

- **2019. dec. 31-ig** elkészítendő **Nemzeti Energia és Klímatervben** (NEKT) szerepeltetni kell a termelő-fogyasztókkal és a megújulóenergia-közösségekkel kapcsolatos intézkedéseket, melyek mentén megvalósul majd a jogharmonizáció.
- **2021. június 30-ig** teljes jogharmonizáció végső határideje.

MTVSZ szerepe:

- nemzetközi és hazai jó példák ismertetése
- szakmai javaslatok készítése a magyar NEKT-hez
- állampolgárok részvételre ösztönzése a véleményezésre

* - *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 Irányelve (2018. dec. 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról*

Közösségi energia a NEKT tervezetekben, ajánlások

1. Célszámok meghatározása a megújulóenergia-közösségekkel és a termelő-fogyasztókkal kapcsolatban (részarány, x db közösség, y taggal)
2. A fogalmak és koncepciók tisztázása: különbséget kell tenni az energiaközösségek és a kapcsolódó fogalmak között, mint például a saját fogyasztásra termelés, „háztáji energia” között.
3. A MEK-ek létrehozására, támogatására javasolt politikák és intézkedések részletes bemutatása
4. MEK-ek hozzájárulásának tudatosítása a nemzeti energiahatékonysági célkitűzésekhez és az energiaszegénység kezeléséhez.
5. Az állampolgári részvétel elősegítése a NEKT-ek továbbfejlesztésében és véglegesítésében

CZ, ET, DE,
LV, MT, SK,
SL, SE (8)

BE, BG, CY,
DK, FI, FR,
HU, IT, LT, LX,
PL, PT, RO,
ES, UK (15)

AT, HR, EL,
IE, NL (5)

Jó példa: GÖRÖGORSZÁG

UK: Brixton Solar:

- ingyen áram az **energiaszegénységben élő lakóknak**, akiktől az önkormányzat / szövetkezet bérlő a tetőt napelemeikhez
- bevétel 20%-a a közösségi **energiahatékonysági alapba** megy, ebből lakóknak szigetelés

Kihívások: fogalmak értelmezése

**”... a tagok illetve részvényesek...
megújulóenergia-projektek **közelében** találhatóak.”**

OTÉK 10. § 4. bek.: Beépítésre szánt területen és beépítésre szánt terület határától számított **12 000 méteren belül** - a háztartási méretű kiserőműnek számító szélerőmű kivételével - szélerőmű, szélerőmű park nem helyezhető el.

Kihívások: fogalmak értelmezése

”... a tagok illetve részvényesek...
megújulóenergia-projektek **közelében** találhatóak.”

○ 7/2006. (V. 24.) TNM rendelet 6. melléklet IV. Felhasznált minimális megújuló energia részaránya

”... közelben előállítottak minősül a megtermelt energia, ha azt az energia előállító létesítményt az energiát felhasználó vizsgált **épület ellátására és azzal együtt hozták létre,** engedélyezték és az épület használatbavételéhez üzembe helyezték.

- Egy közösségi energia kezdeményezés akkor életképes, HA:**
- a közösséget az elejétől bevonják (a tervezésbe is)
 - a pénzügyi-műszaki terv reális,
 - a beruházás (áram) illetve a megújuló energia min. 3-5% hasznot biztosít a közösségnek vagy az energiaszövetkezet tagjainak.
 - A haszon közösségbe visszaforgatására jó példa a helyi alap létrehozása, amelyről a közösség dönt, hogy milyen további fejlesztésre fordítják.

Finanszírozási formák:

- Energiaszövetkezet – tagi részjegyek után osztalék energiában.
- Közösségi finanszírozás: crowdfunding, osztalék: voucherekben
- Fogyasztói csoport – virtuális mikrohálózat
- Kisebb állami támogatási rendszerű, skót CARES
- EU forrásokból részfinanszírozás!!!
(pl. gazdáknak kiserőmű stb.,)
- ESCO-típusú/vegyes pl. áramszolgáltatót bevont bérlő rendszer ld. EnergieWien

A bécsi lakosok különálló napelemodulokat vásárolnak a közös naperőműparkból, egy modul 950 EUR.

Betrieb und
Wartung

A bécsi áramszolgáltató beszereli, üzemelteti, működteti a naperőművet, a bécsi polgároknak ezzel kapcsolatos kötelezettségei nincsenek.

PV-Module

Naperőműpark

Errichtung

Planung

Bécsi lakosok

BürgerInnen kaufen PV-Module

Wien Energie mietet PV-Module von BürgerInnen

Jährliche Miete

A bécsi áramszolgáltató a bécsi polgárok által megvásárolt napelemodulokat visszabéri, ezért éves szinten 1 modulra vetítve 3,1%-ot fizetnek, ez jelenleg 29,45 EUR.

Bécsi áramszolgáltató

A bécsi Energy Wien rendszere

Hazai példa önkormányzati napenergiás erőműre (1 MW)

- Miskolc, Bogánacs utcai hulladéklerakón (barnamezős) 1 MW kapacitású naperőmű.
- Évi kb. 1000 t CO₂ kibocsátás csökkentés.
- 100%-os EU-s támogatás TOP-ból: kb. 770 millió Ft.
- 7 önkormányzati intézményt lát el elektromos árammal.
- Fizetnek elosztói díjat a hálózatüzemeltetőnek külön megállapodás alapján – felhasználás nem a termelés helyén!
- További 3-4 MW-nyi tervek...

Méret kérdések - termelés

- 0-50 kW Háztartási méretű kiserőmű (HMKE) szaldós elszámolás – jelenleg alacsonyabb átvételi árhoz (~15Ft/kW) indoklás szükséges
- 4 kW feletti rész után elosztói teljesítménydíj („akció”: jelenleg 0 Ft)
- 30 kW felett lehet számításokkal alátámasztott díjakat felszámolni az új irányelv szerint.
- < 50 MW – kiserőmű: METÁR – árveréseken is meg kell tudni jelenniük diszkriminációtól mentesen a MEK-eknek.

Méret kérdések - fogyasztók

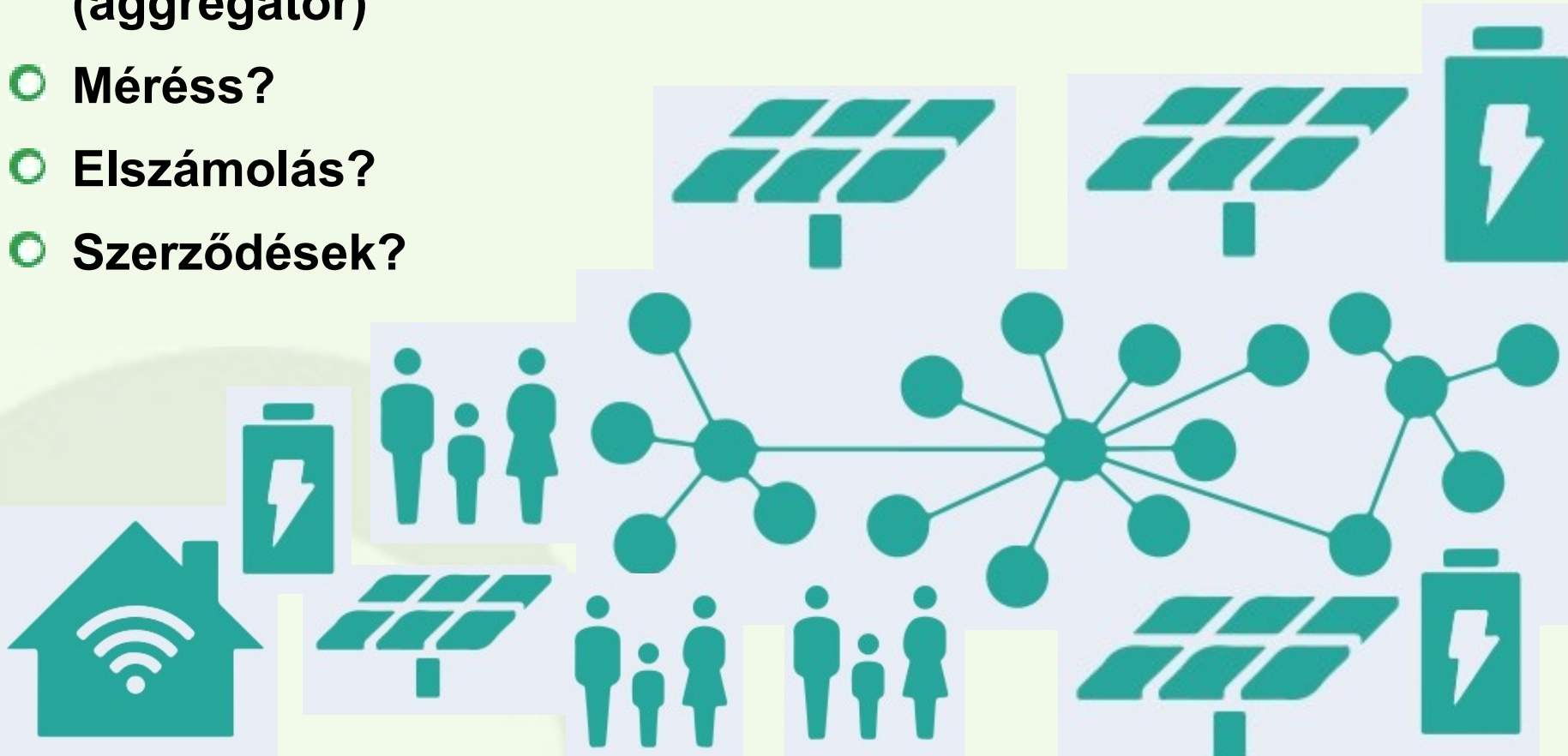
- **egy termelő-fogyasztó:** 1 db odavissza pörgő villanyórával
- **egy máshol termelő fogyasztó:** 2 villanyóra
- **egy társasház:** 1 termelő, sok fogyasztó önálló villanyórával
- **megújulóenergia-közösség** sok termelő és sok fogyasztó

Elosztási kérdések

- Termelő – fogyasztó P2P közvetlen kapcsolatban
- Termelő – fogyasztó közvetett kapcsolatban (aggregátor)
- Mérés?
- Elszámolás?
- Szerződések?

Hazai „kihívások” háztartási léptékben (50kW-ig)

- Egy ingatlanon/HRSZ-on csak egy HMKE-t engedélyeznek.
- Társasháznál, ha nincs nagyobb közös áramfogyasztás, nem éri meg közösen beruházni.
- Közös telephelyen sem éri meg, ha mindenkinek külön mérője van. → belső okosmérős elszámolás
- Nem lehet adni, venni a megtermelt áramot
- Szaldós elszámolás esetén a felesleget alacsonyabb áron veszik át (kb. 15 Ft+ÁFA)
- Bármikor megemelhetik a 0 Ft-os elosztói teljesítménydíjat a 4 kW feletti új HMKE-knél.
- „Túltermelés” adózása, támogatott hitel visszafizetés ???

Hogyan tovább?

- Ebéd előtt: **jogharmonizációs kérdések**, kihívások összegyűjtése, javaslatok megfogalmazása
- Ebéd után: **közösségi műhely** 2 csoportban:
 - 1) szervezeti, finanszírozási kihívások és lehetőségek összegyűjtése
 - 2) technológiai kihívások és lehetőségek összegyűjtése
- **Új kiadvány** kibővítése magyar vonatkozású részekkel a fórum és műhely alapján.
- megújulóenergia-közösségi kezdeményezések szakmai támogatása: **2-3 minta üzleti terv**, megvalósíthatósági tanulmány készítése 2020 végéig.

**Magyar
Természetvédők
Szövetsége**
Föld Barátai Magyarország

**KÖZÖSSÉGI
ENERGIA**

További információ: Kovács Bence
energia program munkatárs
kovacs.bence@mtvsz.hu
www.mtvsz.hu/kozossegi_energia

Supported by:

Federal Ministry for the
Environment, Nature Conservation,
Building and Nuclear Safety

European
Climate Initiative
EUKI

based on a decision of the German Bundestag